

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології та соціальних комунікацій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Наталія РЯБУХА

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

за всіма освітньо-професійними програмами спеціальностей ХДАК для здобуття ступеня **бакалавра** для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра (НРК5)
(спеціальні умови)

Розглянуто і затверджено на засіданні Ради факультету культурології та соціальних комунікацій

Протокол № 9 від 18 березня 2024 р.

Харків – 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму співбесіди з історії України розроблено з урахуванням чинних програм з історії України для 5-9 класів та програм для профільного навчання учнів 10-11 класів, програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України (розділи 1, 6-32), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696, з урахуванням вимог програми вступних випробувань до закладів вищої освіти.

Хронологічно програма охоплює шкільний курс історії України від 1914 р. до сьогодення.

Метою співбесіди з історії України є: виявлення та оцінка рівня навчальних досягнень; оцінка ступеня підготовленості учасників до подальшого навчання у закладі вищої освіти. Дана програма передбачає перевірку сформованих знань про основні політичні, соціально-економічні, культурні події, явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів.

Завданням співбесіди з історії України є виявлення та оцінка в учасників:

- рівня історичного мислення;
- розуміння учнями складних процесів формування та основних етапів розвитку українського народу в його сучасних етнічних кордонах;
- висвітлення історичних подій в Україні в контексті європейської та світової історії.

Форма: усна. Для співбесіди пропонується відповісти на 3 питання із затвердженого рекомендованого переліку питань (32).

Час проведення – 30 хвилин.

Під час співбесіди з історії України абітурієнти повинні:

знати:

- основні етапи державотворення на українських землях з властивими особливостями для кожного;
- визначальні дати, події, персоналії історії України;
- економічні процеси, які мали місце в українській історії;
- історію формування і трансформації соціальних груп українського суспільства;
- особливості українського національного та суспільно-політичних рухів в різні історичні періоди;
- роль та місце релігії в житті українського народу;
- історію вітчизняної культури, її самобутність, взаємозв'язок із світовою культурою.

Уміти:

- на основі конкретного фактичного матеріалу самостійно визначати вектор суспільного розвитку в сучасних умовах;
- бачити коріння складних процесів державотворчого поступу України в контексті національно-історичного розвитку і національно-державного відродження;

- оцінювати наукові і культурні досягнення української нації.

Мати навички:

- роботи з історичною літературою навчального, наукового та методичного профілю;
- оцінювати, порівнювати, пояснювати факти і явища дійсності на основі інформації, отриманої з різних джерел знань;
- співставляти історичні події, явища з періодами (епохами), орієнтуватися в науковій періодизації історії;
- порівнювати, пояснювати, узагальнювати та критично оцінювати факти та діяльність осіб, спираючись на набуті знання, власну систему цінностей;
- саморефлексії щодо власної майбутньої професійної діяльності (оцінка рівню розвитку професійно важливих якостей, обрання напрямів для саморозвитку та професійного зростання).

Перелік питань

1. Україна у Першій світовій війні.
2. Піднесення національно-визвольного руху на українських землях після лютневої революції 1917 р. Утворення Центральної Ради, її соціальна база, програма.
3. Боротьба Центральної Ради за автономію. Перший та Другий Універсали Центральної Ради.
4. Проголошення Української Народної Республіки. (УНР). Третій Універсал Центральної Ради.
5. Війна радянської Росії проти УНР. Четвертий Універсал Центральної Ради. Проголошення України незалежною державою.
6. Брестський мир. Вступ німецьких та австрійських військ на територію України.
7. Внутрішня політика гетьмана П. Скоропадського.
8. Утворення Директорії. Відновлення УНР. Проголошення УЗНР. Акт злуки УНР та ЗУНР.
9. Відновлення радянської влади в Україні, політика «воєнного комунізму».
10. НЕП та особливості його впровадження в Україні у сільському господарстві. Політика українізації, її причини і наслідки.
11. Вхідження Української СРР до складу Радянського Союзу. Національна політика радянської влади в Україні.
12. Причини згорання НЕПу і переходу до форсованої індустріалізації.
13. Політична боротьба щодо методів і шляхів здійснення індустріалізації
14. Кооперування і колективізація. Причини переходу до суцільної колективізації.
15. Голодомор 1932-33 рр: причини, передумови, масштаби жертв, наслідки.

16. Художня література і мистецтво в 30-ті рр. ХХ ст. «Розстріляне відродження».
17. Напад Німеччини на СРСР. Окупація українських земель німецькими загарбниками.
18. Визволення українських земель від німецьких загарбників.
19. Адміністративно-територіальні зміни у післявоєнний період. Відбудова промисловості.
20. Особливості відбудови економіки України у післявоєнний період. Голод 1946-47 рр.: його причини, масштаби і наслідки.
21. Десталінізація в Україні.
22. Культурне і духовне життя в Україні (1956-1964 рр.). «Шестидесятництво». Десидентський рух в Україні.
23. Економічний розвиток України у II пол. 1980-х – 1991 рр.
24. Зростання політичної активності суспільства. Формування багатопартійності в Україні.
25. Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України.
26. Основні напрямки зовнішньої політики України після проголошення незалежності держави.
27. Труднощі формування національної економіки на сучасному етапі.
28. Політичне та суспільне життя в Україні в умовах незалежності. Конституція України 1996 р.
29. Культурне та духовне життя в Україні в кінці ХХ – на початку ХХІ ст.
30. «Помаранчева революція» в Україні.
31. «Революція Гідності»: причини, етапи, наслідки.
32. Міжнародні угоди України 2014 – 2023 рр.

Порядок оцінювання підготовленості вступників, структура оцінки і критерії оцінювання

Відповіді оцінюються за шкалою 100-200 балів.

Перше і друге питання оцінюються по 60 балів кожне. Третє питання оцінюється у 80 балів. Таким чином, за три правильні відповіді можна отримати 200 балів.

Вступник, який набрав менше за **100 балів** на співбесіді, не допускається до участі у конкурсі на здобуття ступеня бакалавра.

Під час відповіді перевіряються:

- широта кругозору;
- обізнаність у сфері професійного вибору;
- впевненість, самостійність та критичність суджень;
- комунікативні навички.

Відповідь на кожне питання співбесіди оцінюється за такими критеріями:

- точність відтворення фактів, змісту понять, адекватність використання професійної термінології – *оцінюється від 0 до 20 балів*;

- повнота, глибина, системність знань – оцінюється від 0 до 20 балів;
- здатність логічно мислити, аналізувати, порівнювати, узагальнювати – оцінюється від 0 до 20 балів;
- уміння формулювати, обґрунтовувати власні думки, факти й робити висновки тощо – оцінюється від 0 до 20 балів;
- комунікативні навички – оцінюється від 0 до 20 балів.

Рівень оцінки та кількість балів за відповіді:

Високий рівень відповіді: 176-200 балів за відповідь виставляються, якщо абітурієнт:

- дає повну і розгорнуту відповідь на запитання,
- ілюструє відповідь прикладами з практики,
- пов'язує теоретичні знання з розумінням практичних проблем галузі,
- демонструє вільне володіння термінологічним апаратом з фаху,
- дає вірні відповіді на додаткові питання;
- дає конкретні та логічні відповіді, обґрунтовуючи власну позицію з питання.

Середній рівень відповіді: 150-175 балів виставляються, якщо абітурієнт:

- дає вірну відповідь на запитання,
- ілюструє відповідь прикладами з практики,
- демонструє знання практичних проблем галузі,
- вміє висловлювати свої думки у відповідь на фахові запитання,
- допускає деякі неточності при відповіді на додаткові питання.

Достатній рівень відповіді: 100-149 балів виставляються, якщо абітурієнт:

- дає неповну відповідь на запитання,
- відсутня відповідь на одне з запитань білета,
- демонструє слабкі знання сучасного стану проблем,
- виявляє недостатнє вміння пов'язати теоретичні знання з практикою,
- має труднощі у відповідях на додаткові запитання.

Незадовільний рівень відповіді: 99 балів та нижче виставляються, якщо абітурієнт:

- не дає вірну відповідь на запитання,
- відповіді поверхневі, демонструють незнання базових понять предметної галузі,
- виявляє нерозуміння сучасних процесів розвитку суспільства,
- не дає відповідей на додаткові запитання,
- виявляє брак логічного мислення та здатності послідовно викладати.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисенко В. Й. Курс української історії з найдавніших часів до ХХ ст. К. : Либідь, 1998. 616 с.
2. Бойко О. Д. Історія України: Навч. посібник К. : Академвидав, 2007. 687 с.
3. Брайчевський М. Ю. Конспект історії України. К. : Либідь, 1993. 483 с.
4. Грушевський М. С. Ілюстрована історія України. К. : Наук. думка, 1992. 544 с.
5. Дорошенко Д. І. Нарис історії України. Л.: Світ, 1992. 638 с.
6. Історичні постаті України: Нариси. О.: Маяк, 1993. 384 с.
7. Історія України / За ред. В. Смолія. К. : Либідь, 2003. 462 с.
8. Історія України / Кер. автор. колек. Ю. Зайцев. Л.: Світ, 2002. 488 с.
9. Історія України. Навч. – метод. посібник для сем. занять. За ред. В. Литвина. К.: Знання-прес, 2006.
10. Калініченко В.В. Історія України / В.В. Калініченко, І.К. Рибалка. Ч. 3.: 1917. 2003 рр. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004. 628 с.
11. Кульчицький С. В. Україна між двома світовими війнами (1921 – 1939 рр.). К.: Альтернативи, 1999. 336 с. (Україна крізь віки).
12. Литвин В. М. Історія України. Вид. 3-е. К. : Наук. думка, 2009. 821 с.
13. Новітня історія України (1900 – 2000): Підручник / А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусєв, В. М. Литвин та ін. 2-е вид., перероб. і доповн. К. : Вища школа, 2002. 719 с.
14. Огієнко І. Українська культура. Коротка історія культурного розвитку українського народу. К.: Абрис, 1991. 272 с.
15. Освій І.О. Зовнішня політика України (від давніх часів до 1944 року): Навч. Посібник. К.: Либідь, 1999. 240 с.
16. Полонська-Василенко Н. Історія України. У 2-х т. К. : Либідь, 2002. Т. 1. 672 с.; Т. 2. 608 с.
17. Рибалка І. К. Історія України. Ч. 1.: Від найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. Харків : Основа, 1995. 446 с.
18. Рибалка І. К. Історія України. Ч. 2.: Від початку ХІХ ст. до лютого 1917 року. Харків: Основа, 1997. 480 с.
19. Русина О. Україна під татарами і Литвою. К.: Альтернативи, 1999. 339 с. (Україна крізь віки).
20. Смолій В. Українська національна революція ХVІІ ст. (1648 – 1676 рр.) / В. А. Смолій, В. А. Степанков. К. : Альтернативи, 1998. 351 с. (Україна крізь віки).
21. Субтельний О. Україна: історія. К. : Либідь, 1991. 590 с.
22. Толочко П. П. Київська Русь. К. : Альтернативи, 1998. 341 с. (Україна крізь віки).
23. Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. К.: Генеза, 1997. 312 с.